

КЛІНІКО-ФАРМАЦЕВТИЧНІ АСПЕКТИ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА БЕЗПЕКИ ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ПРОТИКАШЛЬОВИХ ПРЕПАРАТІВ

Зупанець К.О., Отрішко І.А., Шебеко С.К., Андрєєва О.О., Кушнір А.Є.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Кафедра клінічної фармакології та клінічної фармації

innaotrishko@gmail.com

Вступ. Найбільш частою причиною звернень пацієнтів до лікаря чи фармацевта, особливо восени та взимку, є кашель. Даний симптом виникає при багатьох патологічних станах, але найчастіше сигналізує про захворювання органів дихання, які на сьогоднішній день зустрічаються у 15–20 % населення України.

Мета. Оптимізація принципів раціонального застосування протикашльових препаратів.

Матеріали та методи. У роботі проведено анкетування респондентів щодо раціонального застосування сучасних протикашльових препаратів.

Результати та їх обговорення. Сухий непродуктивний кашель спричиняє найбільш болісний стан, виснажуючи хворого та значно знижуючи якість життя через фізичний і психологічний дискомфорт. Такий кашель може підвищувати артеріальний, внутрішньогрудний та внутрішньоочний тиск, що є неприпустимим при супутній артеріальній гіпертензії, глаукомі, порушенні мозкового кровообігу й загрожує гіпертензивним кризом, інсультом, розвитком легенево-серцевої недостатності, емфіземи. У межах фармацевтичної опіки першочерговим завданням провізора є грамотна оцінка стану відвідувача аптеки з урахуванням як характеру, так і сукупності його скарг та своєчасне виявлення «загрозливих» проявів захворювань дихальної системи. У випадку сухого кашлю виправдане застосування протикашльових препаратів, які зменшують інтенсивність та частоту кашлю. Протикашльові препарати за спрямованістю механізму дії поділяють на препарати центральної дії (наркотичні та ненаркотичні) та препарати периферичної дії. Протипоказаннями до призначення та застосування протикашльових засобів обох груп є легенева кровотеча, бронхообструкція, гіперсекреція слизу (може спостерігатися при захворюваннях верхніх і нижніх дихальних шляхів). При відпуску засобів для лікування кашлю фармацевт має пам'ятати, що самолікування можливе тільки на першому етапі гострих респіраторних захворювань (неускладнений перебіг). Обов'язкової участі лікаря у призначенні медикаментозної терапії потребують гострий бронхіт (тяжкий перебіг), загострення хронічного бронхіту, пневмонія, бронхіальна астма, туберкульоз, плеврит, абсцес та пухлини легенів.

Висновки. При наданні фармацевтичної опіки пацієнтів із кашлем першорядна рекомендація лікарем чи фармацевтом раціонального протикашльового препарату ґрунтується на даних доказової медицини та їх ефективності і безпеки, а також прийнятністю для застосування різними категоріями споживачів.